پوهنوال دوکتور نجیب الله قیوم

آمر دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری دانشگاه رویان - افغانستان

تقریظ

«جنبه های تاریخی و اجتماعی در آثار مومن قناعت و واصف باختری » عنوان کتابیست که محترم بانو فتانه بدخش، شهروند جمهوری اسلامی افغانستان و دانشجوی مقطع اسپرانتوری کفیدرای ادبیات فارسی تاجیکی دانشگاه دولتی تاجیکستان، به نام صدرالدین عینی، برای دریافت درجهء علمی دوکتورای ادبیات فارسی تاجیکی، آن را مورد پژوهش و تحقیق قرار داده است.

آنسانکه از شیوهء کار تحقیقی استاد فتانه بدخش مستفاد میشود ، وی توانسته است جایگاه خود را به حیث یک پژوهشگر وارد در موضوع تثبیت نماید و در زمینهء بررسی جنبه های تاریخی و اجتماعی آثار مومن قناعت و واصف باختری ، دست آورد درخشانی داشته باشد. موصوف توانسته است در راستای ساحهء تحقیق به نکات تازه دست یابد و کارش را به صورت سیستماتیک به پیش ببرد. تصنیف بندی علمی او در قسمت واکاوی تاریخ و جامعه دوران استاد مومن قناعت و استاد واصف باختری و تطبیق آن در اشعار این دو شاعر؛ نماینده گی از ورود او درتاریخ ادبیات معاصر و جامعه شناسی ادبیات را مسجل میسازد. وی نه تنها بر نمونه های از اشعار این دو شاعر پیشگام و مطرح در زبان و ادبیات معاصر فارسی دری، مکث نموده، بلکه مجموع اشعار به چاپ رسیدهء این دو شاعر را معاصر را مورد مداقه قرار داده و نمونه های زیادی را از پرویزن سنجش گذرانیده است.

این کتاب عمدتاً در بر گیرندهء سه باب است و هرباب مذیل به فصل های جداگانه میباشد. باب اول پیرامون جنبه های تاریخی و اجتماعی آثار مومن قناعت و واصف باختری، باب دوم در بارهء شباهت و تفاوت ساختاری غایوی اشعار مومن قناعت و واصف باختری و باب سوم در مورد تحقیق قیاسی ی هنر شاعری مومن قناعت و واصف باختری به شکل مفصل و مستدل، معلومات ارایه میکند.

هریکی از باب ها، دارای فصل هایی هست که با باب های مربوط ارتباط ارگانیک دارد. نتیجه گیری متقن و استوار، روند پژوهش موضوع را مکمل میسازد. روش تحقیق معیاری است، نحوهء افاده استدلال گرایانه و مستند میباشد.

بانو فتانه در تحقیق خود از روش های علمی معاصر همچون ، ساختار شناسی، آماری و تحلیلی استفاده کرده و به نتیجه های جدید نایل گردیده است که در عینیت و درستی آنان هیچگونه شک و شبههء وجود ندارد. موصوف مخصوصاً اوزان اشعار این دو شاعر بزرگ را به دایرهء تحقیق کشیده و پیرامون وزن شعر و بحر های عروضی این دو شاعر ـ مومن قناعت و واصف باختری – ملاحظات جالبی را بیان نموده است که قبلاً درین خصوص تحقیقی انجام نیافته بود. اینها تازه ترین جنبه های کار علمی این محقق نستوه و پرتلاش است.

بر روی هم، از شخصیت علمی بانو فتانه بدخش، و مطالعهء رسالهء او در موضوع « بررسی های تاریخی و اجتماعی در آثار مومن قناعت و واصف باختری» میتوان حکم کرد که، موصوف یک کارکن فعال و رسیدهء علمی در نظر می آید و سزاوار دریافت درجهء علمی دوکتورای ادبیات فارسی دری تاجیکی، میباشد.

در نوشتن این کتاب، نویسندهء توانا، بانو فتانه بدخش، بیش از یکصد و پنجاه و یک ، مآخذ، شامل مآخذ فارسی، مآخذ تاجیکی به الفبای سیریلیک و روسی و انگلیسی استفاده کرده است. بنابران این اثر از مواصفات تحقیقی کاملاً برخوردار است و جهت استفادهء عام به چاپ توصیه مینمایم.

پوهنوال دوکتور نجیب الله قیوم

آمر دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری دانشگاه بغلان

Профессор доктор Наҷибуллоҳ Қайюм мудири кҒфедраи забон ва адабиёти форсӣ - дарии Донишгоҳи Рӯйони Афғонистон

Тақриз

«Ҷанбаҳои таърихӣ ва иҷтимоӣ дар осори Муъмин Қаноат ва Восифи Бохтари» унвони китобист, ки мӯҳтарам Бону Фатона Бадахш, шаҳрванди Ҷумҳури Исломи Афғонистон ва донишҷуи шуъбаи Аспиронтураи кафедраи адабиёти форсу тоҷики Донишгоҳи давлати Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ, барои дарёфти дарҷаи илмии Докторантураи адабиёти форсӣ- тоҷикӣ, онро мавриди пажӯҳиш ва таҳқиқ қарор додааст.

Тавре, ки аз шеваи кори таҳқиқи устод Фатона Бадахш истифода мешавад, вай тавонистааст ҷойгоҳи худро ба ҳайси як пажӯҳишгар дар мавзуе собит намояд ва дар заминаи баррасии ҷанбаҳои таърихӣ ва иҷтимоии осори Муъмин Қаноат ва Восифи Бохтари, дастоварди дурахшоне дошта бошад. Мавсуф тавонистааст дар ростои соҳа ба таҳқиқ ба нуқоти тоза даст ёбад ва корашро ба сурати систематикӣ ба пеш барад. Таснифи банди илмии ӯ дар қисмати ҷустутҷуи таърих ва ҷомеаи даврони устод Муъмин Қаноат ва Восифи Бохтари ва татбиқи он дар ашъори ин ду шоир; намояндагӣ аз вуруди ӯ дар таърихи адабиёти муосир ва ҷомеашиноси адабиётро мусаҷҷал месозад. Вай на танҳо дар бораи намунаҳои шеъри ин ду шоири пешрав дар забон ва адабиёти форсии муосири Дарӣ тавaққуф кард, балки тамоми шеърҳои ба чопрасидаи ин ду шоири муосирро мавриди баррасӣ қарор дода ва намунаҳои бисёре аз онҳоро баррасӣ карда аст.

Ин рисола асосан аз се боб иборат аст ва ҳар боб ба бобҳои алоҳида тақсим шудааст. Боби аввал дар бораи ҷанбаҳои таърихӣ ва иҷтимоии осори Муъмин Қаноат ва Восифи Бохтари, боби дуюм дар бораи шабоҳат ва тафовути сохтори ғоявии ашъори Муъмин Қаноат ва Восифи Бохтари ва боби севум дар мавриди таҳқиқ қиёси ҳунари шоир Муъмин Қаноат ва Восифи Бохтари ба шакли муфассал ва мустадал, маълумот пешниҳод мекунад.

Ҳар яке аз бобҳо, дорои фаслҳое ҳаст, ки бо бобҳои марбут алоқамандӣ доранд. Натиҷагирии фасеҳ ва устувор, раванди пажӯҳиши мавзӯъро мукаммал месозд. Равиши таҳқиқ меъёрӣ аст, чигунагии ифода далелнок ва мустанад мебошад.

Intourist TAJIKISTAN
ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "ИНТУРИСТ-ТАДЖИКИСТАН"
ҶАМЪИЯТИ САҲОМИИ ПӮШИДАИ "ИНТУРИСТ-ТОҶИКИСТОН"
CLOSE STOCK COMPANY "INTOURIST-TAJIKISTAN"
Address: 22 Shotemur str. Dushanbe city, Tajikistan
ТАРҶУМА ДУРУСТ АСТ
TRANSLATION IS CORRECT
ПЕРЕВОД ВЕРЕН
Date 13.08.20
Signature

Бону Фатона дар таҳқиқи худ аз равишҳои илми муосир ҳамчу сохторшиносӣ, оморӣ ва таҳлили истифода карда ва ба натиҷаҳои наве нои гардидааст, ки дар ҳақиқӣ ва дурустии онон ҳеҷгуна шак ва шабҳае вуҷу надорад. Аз ҷумла, ӯ вазни шеърҳои ин ду шоири бузургро ба майдон таҳқиқот кашидааст ва дар бораи вазни шеърҳо ва баҳри ҷаззобии ин ду шои - Муъмин Қанат ва Восифи Бохтарӣ, ки қаблан таҳқиқ нашуда будан, мулоҳизаҳои ҷолиб баён кардааст. Инҳо ҷанбаҳои охирини ин кори илм мебошанд.

Бар рӯй ҳам, аз шахсият илмии Бону Фаона Бадахш ва мутолиа рисолаи ӯ дар мавзӯъ « Баррасии ҷанбаҳои таърихӣ ва иҷтимоӣ дар осо Муъмин Қанат ва Восифи Бохтарӣ » метавон ҳукм кард,кӣ, мавсуф я коркуни фаъол ва расидаи илмӣ дар назар меояд ва сазовори дарёфт дарҷа илми Докторантураи адабиёти форсӣ, дарӣ ва тоҷикӣ мебошад.

Дар навиштани ин китоб, нависандаи бомаърифат Бону Фаона Бадахш беш аз яксаду панҷоҳу як истинод, аз ҷумла истинодҳои форсӣ, истинодҳои тоҷикӣ дар алифбои кириллӣ ва русиву англисиро истифода кардааст. Аз ин рӯ, ин асар хусусиятҳои пурраи тадқиқотӣ дорад ва тавсия медиҳам, ки онро барои истифодаи умум чоп кунед.

Профессор доктор Наҷибуллоҳ Қайюм мудири кфедраи забон ва адабиёти форсӣ - дарии Донишгоҳи Рӯйони Афғонистон

/имзо ва муҳр/

Intourist TAJIKISTAN
ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "ИНТУРИСТ-ТАДЖИКИСТАН"
ҶАМЪИЯТИ САХОМИИ ПУШИДАИ "ИНТУРИСТ-ТОҶИКИСТОН"
CLOSE STOCK COMPANY "INTOURIST-TAJIKISTAN"
Address:22 Shotemur str. Dushanbe city, Tajikistan (Sino region) Tel:.+992(44) 600-99-66, (37)221-69-46, fax.(44)600-99-11
ТАРҶУМА ДУРУСТ АСТ
TRANSLATION IS CORRECT
ПЕРЕВОД ВЕРЕН
DATE 13.08.20
Signature

13.08.2020 года. Я, Анваров К.Ч., старший государственный нотариус, государственной нотариальной конторы района Исмоили Сомони города Душанбе Республики Таджикистан, свидетельствую подлинность подписи сделанной мне известным переводчиком ШАРИПОВЫМ РУСТАМОМ.

Зарегистрировано в реестре за №11Н- 9639

Взыскано госпошлины:

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ НОТАРИУС: